

DZIENNIK BYDGOSKI

Do „Dziennika“ dołączamy co tydzień: Tygodnik Sportowy i Dodatek powieściowy. Redakcja otwarta od godziny 8—12 przed południem i od 4—7 po południu. Oddziały: w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 5 — w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 18 w Toruniu, ul. Mostowa 17 — w Grudziądzu, plac 23-go Stycznia 8/10 w Gdyni, ulica 10 Lutego nr. 15. — w Inowrocławiu, ul. Toruńska 26.

Przedpłata wynosi w ekspedycji i agenturach 2.95 zł. miesięcznie, 8.85 zł. kwartalnie; przez pocztę w dom 3.34 zł. miesięcznie, 10.01 zł. kwartalnie. Pod opaską: w Polsce 6.95 zł., zagranicę 9.25 zł. miesięcznie. Redakcja i Administracja w Bydgoszczy, ulica Poznańska 12/14. Rękopisów niezamówionych nie zwraca się.

Telefony: Redakcja 316, 326, Administracja 315, — Oddziały: Bydgoszcz 1299, Poznań 3600, Toruń 800, Grudziądz 294, Gdynia 1460, Inowrocław 420.

Numer 84.

BYDGOSZCZ, piątek dnia 13 kwietnia 1934 r.

Rok XXVIII.

Masowe aresztowania oficerów w Rumunii

Spisek przeciw kochance króla pani Lupescu.

(Telefonem od własnego korespondenta).

Berlin, 12. 4. Jak donoszą z Bukaresztu spryszczenie przeciwko przyjaciółce króla pani Lupescu objęło dużą ilość oficerów. Według doniesień w dniu wczorajszym aresztowano kilku oficerów z gwardji królewskiej.

W związku z wiadomościami o zlikwidowaniu spisku przeciw dynastji rumuńskiej cenzura zakazała publikacji wszelkich o tem wiadomości.

W jednym z kościołów bukareszteńskich urzędnicy policji kryminalnej aresztowali kilkunastu oficerów a następnie obsadzili wszystkie hotele bu-

kareszteńskie, w których mieszkali oficerowie. Wielką sensację wywołała wiadomość, że w spisek zamieszany jest również wybitnych polityk Ilie Lazar, który jeste gorącym zwolennikiem dr. Maniu.

Uratowanie 62 rozbitków z Czeluski.

Bohaterskie loty Komanina, Mołokowa i Slepiewa.

(Telefonem od własnego korespondenta).

Berlin, 12. 4. Jak donosi z Moskwy United Press ratunek rozbitków Czeluski, postępuje naprzód. Dotychczas u-

dało się uratować 62 osoby, a m. in. profesora Schmidta. Na krze lodowej pozostało więc jeszcze 28 osób. W najbliższym czasie i ta reszta zostanie przewieziona na ląd stały. Prof. Schmidt jest ciężko chory na obustronne zapalenie płuc i jest nieprzytomny. Istnieją bardzo słabe możliwości uratowania go.

Do uratowania rozbitków głównie przyczynili się lotnicy Komanin, Mołokow i Slepiew. Pilot Mołokow dał dowody wprost bohaterskiego poświęcenia się.

Tryumwirat w Austrii.

Zawieszenie organu narodowo-socjalistycznego.

(Telefonem od własnego korespondenta).

Berlin, 12. 4. Jak donoszą z Wiednia tematem rozmów politycznych jest utworzenie stałego triumwiratu Dollfuss, Fey i Starhemberg, co znajduje się na najlepszej drodze. Prawdopodobnie konstytucja austriacka nie będzie gotowa do 1 maja, jak to było zapowiedziane.

Organ narodowo-socjalistyczny „Öster-

reichischer Beobachter“ został już dawniej zawieszony. Obecnie aresztowano cały zespół redakcyjny tego pisma. S.S.

Rozruchy na tle bezrobocia w Lublinie.

Krwawe starcie bezrobotnych z policją.

Lublin, 12. 4. (PAT.) W dniu wczorajszym w godzinach przedpołudniowych wybuchły tu rozruchy bezrobotnych, którzy podburzeni przez agitatorów zmusili część zatrudnionych bezrobotnych od porzucenia pracy, przyczem do Starostwa Grodzkiego udała się delegacja, przedstawiając swoje postulaty. Jednocześnie tłum, podżegany przez agitatorów udaremnił rekrutację bezrobotnych i począł wybijać szyby w Urzędzie Pośrednictwa Pracy na ulicy

Lubomelskiej i sąsiednich domach. Oddział policji, przeznaczony dla ochrony urzędu obrzucono gradem kamieni i kulami rewolwerowymi, w rezultacie czego ranny został przodownik policji państwowej oraz zastrzelony jeden robotnik.

Oddział policji, broniąc się przed naporem 2.000 tłumy, użył broni, strzelając w nogi, wskutek czego kilka osób odniosło lekkie rany nóg. Tłum rozpedzono przy pomocy nowego oddziału policji,

który użył pistoletów gazowych. Aresztowano kilkadziesiąt osób, znanych z działalności wywrotowej. Rozruchy wybuchły na następującem tle:

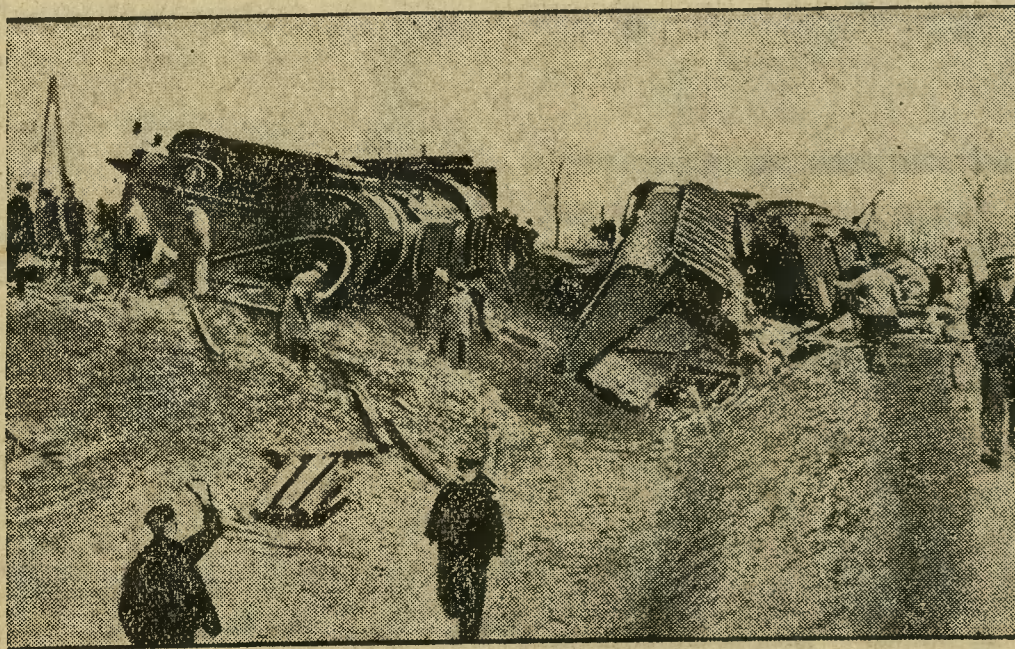
W związku z rozpoczęciem sezonu prac, subwencjonowanych przez Fundusz Pracy w Lublinie w dniu 3 kwietnia rozpoczęła się przydział bezrobotnych na poszczególne odcinki pracy. Wobec prowadzenia robót inwestycyjnych na terenie całego województwa, część bezrobotnych skierowano na prowincję. Przeciwko wysyłaniu na prowincję bezrobotnych, obarczonych rodzinami w dniu 9 bm. wystąpiła w Starostwie Grodzkiem delegacja, która ponadto zażądała, by przyjmowano do pracy kobiety i by podwyższono zarobki dzienne. Pierwsze dwa postulaty uwzględniono, zarobków jednak nie podwyższono. I to było przyczyną rozruchów. Nadmienić należy, że warunki pracy dla bezrobotnych w Lublinie są znacznie lepsze niż w roku ubiegłym, a zarobki są dwa razy większe.

Obecnie w mieście panuje spokój.

Zjazd Związku Uzdrowisk omawiać będzie sprawę zniżek kolejowych.

Warszawa, 12. 4. (Tel. wł.) W bieżącym tygodniu odbędzie się w Warszawie walny zjazd Zw. Uzdrowisk Polskich. Głównym punktem obrad zjazdu będzie interesująca zarówno uzdrowiska, jak i szerokie rzesze publiczności sprawa cofnięcia z dniem 1 stycznia br. zniżek kolejowych dla kuracjuszy, powracających z uzdrowisk. Związek stoi na stanowisku, że zniesienie tych zniżek jest wielce szkodliwe zarówno z punktu widzenia zdrowia publicznego, jak i dla rozwoju przemysłu uzdrowiskowego.

Katastrofa ekspresu Wiedeń — Paryż.

W górnej Austrii wykoleił się pociąg pośpieszny Wiedeń — Paryż. Lokomotywa, wagon służbowy i 2 wagony pocztowe wywróciły się. Wagon sypialny i 2 wagony paryskie wyskoczyły z szyn. Maszynista został zabity, 15 osób rannych. Przyczyną katastrofy jest akt sabotażu.

Ważne zarządzenie walutowe pojawi się w najbliższych dniach w dekreście Prezydenta Rzeczypospolitej.

Warszawa, 12. 4. (Tel. wł.) Jednym z pierwszych dekretów Pana Prezydenta, które mają się ukazać na mocy pełnomocnictw będzie dekret o obcych walutach w Polsce. Dekret ten postanawiać będzie m. in., że o ile w niektórych krajach klauzula złota została zniesiona, to nie może ona obowiązywać w stosunku do waluty tego kraju na obszarze państwa polskiego.

Wpłaty w obcych walutach będą mogły być dokonywane tylko w bankach, z wykluczeniem innych instytucji finansowych. Banki będą mogły przyjmować waluty obce na rachunek bieżący, natomiast umieszczenie walut obcych na książeczkach oszczędnościowych będzie wzbronione.

Z pod przepisów tych wyjęte zostaną dolarówki i 7% pożyczka państwowa.

Wybór prezydenta republiki czeskosłowackiej.

Jedynym kandydatem obecny prezydent Massaryk.

(Telefonem od własnego korespondenta).

Berlin, 12. 4. Jak donoszą z Pragi wybór prezydenta republiki czeskosłowackiej nastąpi w dniu 24 maja tj. na trzy dni przed ukończeniem kadencji obecnej. Wybór Massaryka jest zapewniony, a według wykładni prawa konstytucyjnego, które przewiduje tylko dwukrotny wybór prezydenta, prawnicy wyjaśniają, że pierwszy wybór Massaryka prezydentem republiki nie wchodzi w rachubę, bo wówczas jeszcze nie obowiązywała obecna konstytucja. Tak więc wszelkie trudności zostały usunięte. S. S.

Wirt oskarża „trust mózgów” o przygotowywanie rewolucji komunistycznej.

Londyn, 12. 4. (PAT). Specjalna komisja kongresu Stanów Zjednoczonych rozpatrywała sensacyjne oskarżenie, rzucane na niektórych członków „Trustu mózgów”, iż przygotowują rewolucję komunistyczną. Autorem oskarżenia był inspektor szkolny Wirt ze Stanu Indiana.

Badania świadków, przeprowadzone przez komisję, wykazały, iż oskarżenia Wirta są bezpodstawne i niepoważne. Wirt opierał swe podejrzenia na fakcie, że urzędniczy departamentu spraw wewnętrznych w stanie Wirginia wydał obiad, na którym obecne były m. in. dwie urzędnicze departamentu rolnictwa oraz przedstawiciel agencji sowieckiej Tass w St. Zjednoczonych, Laurencjusz Todd.

Wirt w dwugodzinnych zeznaniach przed komisją podał treść rozmów i dyskusji w czasie tego obiadu, na którym był również sam obecny. Wirt powołał się na opinię korespondenta Tassa Todda, który miał porównać prezydenta Roosevelta z Kiereńskim. Urzędniczek z departamentu rolnictwa cytowały rzekomo rewolucyjne artykuły i oświadczenia jednego z członków „Trustu mózgów”, obecnego podsekretarza stanu rolnictwa Tugwella.

Tugwell zaprzeczył, jakoby przytoczone przez Wirta cytaty były dokładne. Korespondent Tassa Todd zaprzeczył również, jakoby nazwał prezydenta Roosevelta „Kiereńskim amerykańskiej rewolucji”, podkreślając, że Wirt najwięcej na tym obiedzie mówił, nie dopuszczając wogóle nikogo do słowa.

Cała sprawa, która z początku zapowiadała się na wielką sensację polityczną, obecnie budzi w Stanach Zjednoczonych powszechną wesołość.

Spowiedź Roosevelta.

Nowy Jork, 12. 4. (PAT). W dniu dzisiejszym ukaże się w sprzedaży

Rola polskich urzędników śledczych w sprawie głośnej afery fałszerstw w Anglii.

Warszawa, dnia 12. 4. (Tel. wł.). Ukazało się urzędowe wyjaśnienie w sprawie głośnej dziś afery fałszerskiej. Komunikat urzędu śledczego podaje co następuje:

W dniu 3. bm. przybył do Warszawy z Londynu delegat Scotland Yardu i przywiózł materiały, z których wynika, że na terenie Londynu kilku fałszerzy usiłowało puścić w obieg angielskie znaczki opłat na cele społeczne.

W związku z tą sprawą policja angielska zaarrestowała w Londynie 3 osobników, pochodzących z Warszawy. Z informacji policji angielskiej wynikało, że znaczki te miały być fabrykowane w Warszawie. W tym stanie rzeczy na skutek zarządzenia prokuratury warszawskiej urząd śledczy wszczął dochodzenia dla wyjaśnienia sprawy. W związku z tem dokonano szeregu rewizji i zatrzymań kilku osób, podejrzanych o współudział w fałszowaniu wspomnianych znaczków. Akcja śledcza znajduje się jeszcze w toku. Wypadki fałszowania polskich papierów wartościowych, pożyczki stabilizacyjnej i innych akcji nie zostały do tej pory stwierdzone i wobec tego ta sprawa nie jest przedmiotem dochodzenia.

Aresztowanie kierownika Komitetu Funduszu Pracy w Inowrocławiu.

Inowrocław, 12. 4. (Tel. wł.). W Lokalnym Komitecie Funduszu Pracy popełniono, jak już donosiliśmy swego czasu, nadużycia. Aresztowano wówczas trzech bezrobotnych, a mianowicie Leona Witczaka, Plewę Franciszka i Szałeckiego Jana. Wyżej wymienieni dopuścili się malwersacji z karteczkami na żywność.

Należy jeszcze uzupełnić, że na trop afery wpadł pierwszy p. Ludwik Michalski, prezes Stow. Drobnych Kupców w Inowrocławiu, który spostrzegł u Witczaka kilkanaście kartek na żywność. O fakcie tym doniósł p. Michalski odnośnym czynnikom i władzom, które przeprowadziły dochodzenia. Obecnie aresztowany został na polecenie sędziego śledczego Antoni Wyszyński, sekretarz magistratu miasta Inowrocławia pod zarzutem, że jako b. kierownik wspomnianego komitetu zestawiał niezgodny bilans rozliczeniowy.

Stan wody na Wiśle w dniu 12 kwietnia 1934 r.: Zawichost 1,16; Warszawa 1,14; Płock 1,57; Toruń 1,83; Fordon 1,84; Chełmno 1,73; Grudziądz 2,01; Korzeniewo 2,24; Piekło 1,69; Tczew 1,74; Einlaque 2,16; Schievenhorst 2,20.

książka, w której prezydent Roosevelt zdaje niejako sprawę z rezultatów pierwszego roku swej działalności. M. in. Roosevelt pisze: „Polityka moja jest, być może, rewolucyjną w tem, że

uchwalone zarządzenia i ich cele są odmienne od dawnych. W każdym razie nie jest to ani polityka faszystowska, ani też komunistyczna”.

Prezes trybunału kasacyjnego oskarża prokuratora Pressarda. Prince chciał wyjawic całą prawdę.

Paryż, 12. 4. (PAT). Wczorajsze zeznania pierwszego prezesa trybunału kasacyjnego Lescouve wywołały olbrzymie wrażenia. Lescouve w sposób kategoryczny wypowiedział się przeciwko tezie samobójstwa radcy Prince'a, twierdząc, że został on zabity, gdyż chciał wyznać całą prawdę w aferze Stawiskiego. Lescouve czyni b. prokuratora republiki Pressarda odpowiedzialnym za nieład, panujący w jego resorcie, jednak uważa go nadal za człowieka uczciwego. Zeznania Lescouve trwały 6 godzin. Stwierdził on m. in., że w chwili, gdy powołany został do przeprowadzenia śledztwa w sprawie zaniedbania czynników admini-

stracyjnych i sądowych w aferze Stawiskiego, zażądał akt sprawy. W aktach tych brak było około 800 dokumentów, mających pierwszorzędne znaczenie.

Dłużej omawiał Lescouve sprawę dziesięciokrotnego odkładania rozprawy przeciwko Stawiskiemu. Wina za to ponosi prokurator Pressard.

Lescouve z przekonaniem twierdzi, że tezę samobójstwa Prince'a należy kategorycznie wykluczyć. Został on zabity, gdyż ujawnienie przezeń całej zeznania całej prawdy w aferze Stawiskiego było równoznacznem z wydanym na siebie wyrokiem. W ciągu systematycznie prowadzonego dochodze-

nia Lescouve nabrał przekonania, że prawda jest po stronie Prince'a.

Po ukończeniu zeznań szereg deputowanych zadawał prezesowi Lescouve pytania, z których kilka ma znaczenie zasadnicze. Na pytanie, w czym interesie mogło być morderstwo Prince'a — prezes Lescouve odpowiedział: „Nie wiem”. Na to samo pytanie, powtórzone w innej formie, Lescouve oświadczył: „Nie mogę przypuścić, aby radcy Prince'a zabito tylko dlatego, by odebrać od niego dwa listy. Niewątpliwie został on zabity z innych głębszych powodów”.

Właściciel domu publicznego i 2 sutenerzy zabili radcę Prince'a

Paryż, 12. 4. (PAT). W połowie marca br. zgłosił się do ministra sprawiedli. Cheroną były komisarz Benoit zawieszony w urzędowaniu w związku z aferą Osstrica i oświadczył, że według udzielonych mu informacji zabójstwo radcy Prince'a dokonali trzej osobnicy: właściciel domu publicznego Peretti oraz dwaj sutenerzy Ventury i Grimaldi. Po sprawdzeniu tych informacji początkowo porzucono ten ślad jako niewłaściwy. Obecnie okazało się, że Peretti jest ciętym bratem uwiecznionego Carbonne. W ten sposób nawiązano łączność między poszlakami, ustalonymi przez dwóch komisarzy. Władze policyjne wznowiły dochodzenie w tej sprawie.

Światowy rekord wysokości dla samolotów.

Rzym, 12. 4. Znany lotnik włoski Donato, jeden z asów wojny światowej poibił na dwupłatowcu Caproni światowy rekord wysokości dla samolotów, osiągając wysokość 14.500 metrów. Poprzedni rekord, ustanowiony przez francuskiego lotnika Lemoine wynosił 13.661 metrów. Na osiągniętej przez lotnika Donatego wysokości temperatura wynosiła 56 stopni mrozu. Lot, który trwał 1 godz. 15 min. był kontrolowany przez komisarza włoskiego aeroklubu.

7 osób zabitych, 8 rannych.

Straszna katastrofa w zagrodzie przemytnika.

Opole, 12. 4. (PAT). W miejscowości Kucoby na Śląsku Opolskim wydarzyła się straszna w skutkach eksplozja, od której kilka osób poniosło śmierć. Zamieszkały nad granicą chałupnik Piotr Grutzka ukrywał w swej zagrodzie większy zapas eteru oraz spirytusu przeznaczonych do przemytu do Polski. We wtorek wieczorem do zagrody przybyło 7 przemytników, którzy mieli zabrać część eteru. W czasie przelewania eter wylał się i nastąpił wybuch, od którego cała zagroda stanęła w płomieniach. Pięcioro dzieci oraz bratowa Grutzki i jeden z przemytników poniosło śmierć na miejscu. Sam Grutzka i jego żona doznali ciężkich oparzeń. Pozostali 6 przemytników, którzy również wyszli z katastrofy poparzeni zdołało zbiec.

600 pastorów ewangelickich prosi o przyjęcie do Kościoła Katolickiego.

Wiedeń, 12. 4. (PAT). „Wiener Ztg.” ogłasza list, wystosowany do Ojca św. przez profesora teologii protestanckiej Karola Thieme. M. in. pisze on: Chęć słuchania nakazów Pana naszego Jezusa Chrystusa skłoniła nas do szukania opieki u ciebie, Ojciec św., ponieważ nie wierzymy, aby nakazy Pana Naszego mogły być wykonywane należycie w gminach, pozostających pod władzą nowego biskupa niemieckiego kościoła ewangelickiego. Bezwzględnie związania się obecnego kościoła z obecnym pań-

stwem w Niemczech było dla nas oznaką, że nowy ten kościół w decydujących punktach pozostaje w sprzeczności z duchem Pana naszego, wyrażonego w Nowym Testamencie, tudzież z tradycją. Pragniemy zawrócić z drogi, która doprowadziła do oderwania się od wielkiego światła katolickiego i prosimy z pokorą o ponowne doń przyjęcie.

Dziennik donosi, że stanowisko prof. Thiema podzieliła 600 pastorów ewangelickich.

Tajemnica zamachu na Unter den Linden.

Aresztowanie podejrzanych osobników.

(Telefonem od własnego korespondenta).

Berlin, 12. 4. Po długich poszukiwaniach prowadzonych od dnia wypadku tj. 21 marca udało się policji berlińskiej schwycić niejakiego G. Erwina Schultze z zawodu malarza podejznanego o to, że rzucił granat na jezdnię Unter den Linden.

Schultze w dniu tym był zajęty razem z pomocnikiem swym Willim Noack w domu leżącym pod numerem 76 przy Unter den Linden. Schultzego oskarżają, że oddał się na kilka minut od pracy i rzucił w tym czasie na jezdnię granat. Tymczasem Noack zaprzecza temu podobnie jak i Schultze.

Policja wzywa wszystkich tych, którzy znają Schultzego, aby złożyli doniesienia. S. S.

Zniżka funta i lira włoskiego.

Warszawa, 12. 4. (PAT). Sytuację walutową w dniu wczorajszym cechuje niezmienna w dalszym ciągu tendencja dla dolara, ponowny spadek funta angielskiego i dalsze pogłębienie niżki liry włoskiego, który od paru tygodni pozostawał na niezmiennym poziomie jakkolwiek dość niskim. Na giełdzie warszawskiej notowano Meldjolan 45,55 wobec 43,38 onegdaj. Dewiza na Meldjolan spadła jednocześnie do 26,35. Dewiza na Londyn w Warszawie spadła z 27,40 do 27,32.

— Ministerstwo spraw wewnętrznych Rzeszy wystosowało do Związku Polaków w Niemczech pismo, w którym stwierdza, że członkom mniejszości polskiej nie może być zakazany udział w reprezentacjach gminnych.

Zwycięstwa Pilata i Rotholza na mistrzostwach Europy.

Dyskwalifikacja Seweryniaka.

Na innym miejscu piszemy o otwarciu 4-tych międzynarodowych mistrzostw bokserskich Europy.

Wczoraj wieczorem z zawodników polskich walczyli: w wadze muszej Rotholz, który pokonał wysoko na punkty Estończyka F. Reymutha, kwalifikując się przez to do półfinału. W wadze półśredniej Seweryniak znokautował zawodnika włoskiego Gelegatego, jednak sędzia zdyskwalifikował Polaka, twierdząc, że cios był nieprawidłowy. Zdaniem kierownika polskiej ekspedycji, cios unieszkodliwiający Włocha, był zupełnie prawidłowy. Sprawa ta zostanie rozpatrzona w czwartek przez międzynarodową federację sportową.

W ostatniej walce dnia Pilat (Polska) w wadze ciężkiej spotkał się z Węgrem Gyorfim, wygrywając pewnie na punkty. Pierwsze starcie wysoko prowadził Polak, który oszałamia Węgra mocno silnym ciosem. W drugim również lekka przewaga Pilata. W trzecim na początku otrzymuje on cios, który go oszałamia. Wkrótce jednak Polak przychodzi do siebie i zadaje szereg celnych ciosów Węgrowi, wygrywając zasłużenie. Pilat jest poważnym kandydatem na mistrza Europy.

Pozostałe spotkania miały następujący przebieg:

W pierwszej walce dnia w wadze kogu-

ciej Enekes (Węgry) pokonał Illichmanna (Austria).

W wadze muszej Niemiec uległ Rumunowi Sandu. Następnie Włoch Urbinati przegrał niespodziewanie z Palmerem (Anglia), który wykazał morderczy cios.

W wadze koguciej Case (Anglia) pokonał Estończyka Kaebi na punkty, mając zdecydowaną przewagę. W wadze półśredniej Ulrich (Czechosłowacja) zwyciężył Anglika Tredeway, a Kaestner (Niemcy) pokonał Estończyka Seberga. Jaro (Austria) uległ Bandavalli (Włochy). W wadze lekkiej Harangi (Węgry) po bardzo ładnej i prowadzonej w ostrem tempie walce pokonał Anglika Kempa.

W wadze półśredniej Stoeckl (Czech.) uległ wysoko na punkty Anglikowi Cleave, który okazał się najlepszym zawodnikiem wieczoru. W wadze średniej Jackson (Anglia) pokonał Estończyka Kapustina po nieciekawej walce również wysoko na punkty.

W wadze półciężkiej Lungu (Rumunia) przegrał przez techniczny k. o. z Niemcem Puerschchem. Walka ta była najciekawszą wieczoru.

W dniu dzisiejszym walczą następujący nasi zawodnicy: Forlański z Rumunem Jordanescu, Rogalski z Larsenem (Norw.), Majchrzycki z Blumem (Niemcy), Antczak z Węgrem Szabo i wreszcie Pilat z Kopeckim (Czech.)

Trupów nikt i nic nie ożywi...**Zachłanna gospodarka wielkich koncernów nieszcześciem Polski.****Czy ubezpieczenia społeczne rujnują ciężki przemysł?**

Z okazji wejścia w życie ustawy sceleniowej ubezpieczeń społecznych organy wielkiego przemysłu zapelniają szpalty swe artykułami, zwalczającemi ubezpieczenia społeczne. Wobec dosyć biernego stanowiska mas, korzystających z ubezpieczenia i nielicznych artykułów obronnych ataki wielkiego przemysłu na ubezpieczenia rosna i wchodzić zaczynają już na poziom wręcz nieprzyzwoity.

Przez ataki prasowe wielki przemysł nietylko fałszuje opinie o ubezpieczeniach, ale także odwraca uwagę społeczeństwa od gospodarki, jaką od szeregu lat prowadzi tenże sam wielki przemysł a która jest głównie powodem katastrofalnego stanu wielkich przedsiębiorstw w Polsce.

Przypomnijmy sobie okres inflacyjny, kiedy wielki przemysł czerpał pełnymi garściami z funduszy państwowych, a więc z funduszy całego kraju na „odbudowę”. Olbrzymie kredyty zagraniczne, które obecnie obciążają cały kraj, w dużej części zostały spowodowane pożyczkami dla wielkiego przemysłu, który w czasach inflacji otrzymywał od rządu ogromne sumy czy to w formie pomocy pieniężnej, czy też w formie pożyczek surowcowych, które później spłacano groszami (z powodu inflacji). Zdawaćby się mogło, że okres inflacyjny powinien wystarczyć magnatom przemysłowym dla uregulowania stosunków finansowych firm a także ich własnych. Tymczasem w dalszym ciągu już w okresie złotego przemysłu ściągali ogromne fundusze od społeczeństwa. Fundusze te przeznaczone na pomoc w produkcji, w ogromnej mierze były wykorzystywane dla zabezpieczenia osobistego właścicieli wielkich firm. Ludzie ci, będąc jednocześnie w zarządach i dyrekcjach wielkich koncernów, wieloma sposobami ciągnęli pieniądze, od rządu otrzymane, za pośrednictwem przedsiębiorstw.

Ostatnie procesy na Górnym Śląsku, a także afera żyrardowska, wykazały najdotkliwiej, jak głęboko w ciało polskie wżarły się pijawki wielkiego kapitału. Jest rzeczą szczególnie charakterystyczną, że głównym argumentem przedstawicieli koncernów przy otrzymywaniu pieniędzy od rządu była troska o byt polskich mas pracujących (!) Kiedy przedstawiciele rządu opierali się udzielaniu olbrzymich kredytów, koncerny argumentowały konieczność utrzymania wielkich sum (których zwrot

po większej części był nie do pomyślenia) argumentami natury społecznej — obroną mas robotniczych przed bezrobociem (!). I tak od szeregu lat płynęły pieniądze całego kraju na podtrzymanie koncernów. Przytem fiskus, tak bezwzględny wobec przeciętnego obywatela, odznaczał się dziwną łagodnością wobec wielkich koncernów, zalegających na milionowe sumy z tytułu podatków i opłat.

Wszystkie te zaległości motywowano obroną polskiego robotnika przed bezrobociem.

Nareszcie struna musiała pęknąć! Okazało się, że żywione krwią całej Polski koncerny, pomimo zapewnionych im wyjątkowych warunków egzystencji nie mogą utrzymać się przy życiu. Powstały paradoksalne sytuacje. Wielkie przedsiębiorstwa, stale użalające się na ogromne podatki i daniny, które, ich zdaniem, wywołują stan katastrofalny ich gospodarki, przez szereg lat nie płaciły ani podatków, ani danin, bankrutując z wielkim hałasem. Zatrzymywały przytem potrącone od pracowników składki i opłaty. Takich wypadków mamy dziesiątki, jeżeli nie setki. Tymczasem jasnym jest, iż podatki nie

moga być powodem do bankructwa przedsiębiorstw, jeżeli się ich przez szereg lat wcale nie płaci. Chyba, że wysilek kierujących przedsiębiorstwami mężów w kierunku ukrywania dochodów i obrotów był tak wyczerpujący, iż spowodował ich psychiczne załamanie. Nieudolność zarządów szeregu przedsiębiorstw była wręcz niezwykła.

Nadszedł wreszcie okres, że już nie pomogą koncernom lamenty o pieniądzu państwowym. Argument ratowania przedsiębiorstwa pożyczkami i zaległościami podatkowymi dla zapewnienia pracy polskiemu robotnikom okazał się nierzeczowym.

Gdyby likwidacja niezdolnych do życia przedsiębiorstw nastąpiła 5 wzglę-

dnie 6 lat prędzej, wtedy na ich miejscu powstałyby już inne, zdrowe organizmy, które potrafiłyby dać pracę zdolnemu i wpracowanemu robotnikowi polskiemu. Niestety, trupy dociągnęły swą egzystencję do czasów największego kryzysu i dlatego mamy tak wielkie trudności przy ich likwidacji.

Nie mogąc wytrzymać walki na płaszczyźnie ekonomicznej, przerzucają się zarządy tych koncernów na sprawy społeczne i fałszywymi argumentami wprowadzają zamęt, aby zaciemnić faktyczną swą wartość. Zdaje się, że już nikt nie ma złudzeń co do szkodliwości tych tworów — czy to na terenie Górnego Śląska, Łodzi czy Warszawy.

Najwyższy czas, aby tak dobrze zapoczątkowana akcja uzdrowienia naszych stosunków na terenie Śląska i Żyrardowa przeniosła się na inne przedsiębiorstwa, które w dalszym ciągu zakazają niesłychanym brudem naszą atmosferę gospodarczą.

Za poczynianiami rządu w obronie przed wyzyskiem ze strony wielkich koncernów stanie murem całe społeczeństwo polskie.

Dr. Jan Dominik.

Potęga organizacji Kościoła rzymsko-katolickiego.**Hierarchja i administracja kościelna w cyfrach.**

W dniach ostatnich ukazał się nowy rocznik papieski „Annuario Pontificio” na r. b. Na 1204 stronach tego najnowszego schematyzmu Kościoła katolickiego mamy zilustrowaną znakomicie olbrzymią pracę

tej wszechświatowej organizacji, jaką jest Kościół rzymsko-katolicki, imponujący i tym, którzy stoja oden zdala, swym rozwojem i teżyzną duchową.

Wymujemy kilka danych, odnoszących się do hierarchji i administracji kościelnej. Kolegium kardynalskie, którego pełna liczba (nigdy prawie nieosiągnana) wynosi 70 członków, liczy w ostatnim „Annuario Pontificio” — 56 purpuratów, ponadto 2 kardynałów jest zarezerwowanych „in petto”, t. zn., że nazwiska ich nie zostały jeszcze ujawnione. Zatem wakuje 12 miejsc w kolegium; obecnie już 13 wobec zgonu kardynała Ehrle. Z pośród kardynałów jeden jest powołanym przez Papieża Leona XIII, 7 przez Pap. Piusa X, 12 przez Benedykta XV, 36 przez Piusa XI. Za pontyfikatu obecnego Ojca św. zmarło 53 kardynałów.

Oprócz 7 biskupstw rzymskich podmiejskich (siedzib kardynałów-biskupów) mamy 10 patriarchatów-rezydencji i 4 patriarchaty tytularne, 207 stolic metropolitalnych, 38 stolic arcybiskupich (niemetropolitalnych), 905 stolic biskupich rezydencyjalnych, 673 tytularnych metropolitów, arcybiskupów i biskupów, 45 prelatów i opactw t. zw. „nullius”, 256 wikariatów apostołskich, 104 prefektury apostołskie, nadto 37 innych samodzielnych placówek administracyjnych misyjnych.

Za pontyfikatu Ojca św. Piusa XI powstało 90 arcybiskupstw i biskupstw, 35 wikariatów apostołskich, 38 prefektur apostoł. (z których już 18 zostało podniesionych do godności wikariatów apostoł.) i 26 innych samodzielnych placówek misyjnych. W ostatnich miesiącach (po zestawieniu oficjalnym, t. zn. od 1. I. 1934) powołał Ojciec św. już nowe dalsze placówki administracyjne do życia, m. in. administrację apostołską na Lemkowszczyźnie.

Skala śmierci.

Powyżej podajemy pierwsze oryginalne zdjęcie strasznej katastrofy pod Aalesund w Norwegii, o której donosiliśmy przed kilku dniami. Na skutek obsunięcia się skały zginęło 40 osób i wiele domów zostało zupełnie zniszczonych.

Autoni Marczyński.

Zegar śmierci.

POWIEŚĆ.
(CZĘŚĆ TRZECIA.)

(Ciąg dalszy).

— Eksplozja ma nastąpić punktualnie o godzinie jedenastej — ziewnął Rafał, którego po tak obfitej libacji zaczęła ogarniać senność. — Ładunek, jaki wieziecie, rozerwie okręt w drobne drzazgi, aaa...

— Panie doktorze — kapitan skinął na lekarza okrętowego — czy on ma klepkę w porządku, jak się panu zdaje?

— Mogę go zbadać.

— Panowie! — Rafał Królik zerwał się od stołu. — Za godzinę nastąpi potworna katastrofa! Każda minuta jest droga. Klnę się na wszystko, co mi święte, że to, co teraz powiem jest szczerą prawdą. Słuchajcie...

Tu Rafał z wyjątkową, jak u niego zwyczajnością przedstawił swoim słuchaczom historję zbrodniczego zamachu szajki oszustów asekuracyjnych, przy czem wspomniął również o niedawnej eksplozji, jaka w porcie antweperskim zniszczyła stary trzymasztowy żaglowiec...

Gdy skończył, na kilkanaście sekund zaległo głuche milczenie, które znowu zakłócił pierwszy oficer.

— Jaki pan ma właściwie cel w tem bujaniu nas, co?

— Pan mnie będzie gorąco przeproszał za to posądzenie... Zresztą jeśli mi nie wierzycie, przekonajcie się sami. Obejrzyjcie te skrzynie, otwórzcie choć jedną z nich, a zobaczycie, jaki szatański ładunek zawiera...

— Sprawdzićby można, uważam — wtrącił inżynier; czuł lekką urażę do „eks-barona”, ale ujął się za nim, żeby zrobić na złość „łazikom pokładowym”.

— Bo jeśli ten człowiek mówi prawdę, to...

— Dobrze — zdecydował kapitan Maalbootssteeg, powstając z krzesła, — sprawdzimy, ale jeśliś pan nałgał, to...

— Nie traćmy czasu, kapitanie — przerwał mu Rafał — już jest 13 minut po dziesiątej!

— Gdzie są te skrzynie? W którym luku?

— Są tam, gdzie stoja kufry pasażerów. Zaledwie stamtąd rano wyszedłem, złapał mnie wasz dystyngowany bosman. Jego więc spytajcie, gdzie to było...

Udali się na rufę statku w zmniejszonym kolekcje, gdyż Schijnporta kapitan wysłał po magazyniera i po bosmana. W bagażowni kapitan polecił rozsunąć kufry, bowiem pragnął osobiście obejrzyć owe skrzynie. Rozkaz wykonano z pośpiechem cechującym marynarzy, gdy komendant statku na nich patrzy i nagle magazynier, idący na czele, wydał okrzyk zgrozy.

— Jedna skrzynia rozbita! Wypróżniona! O, ja nieszczęsny! — zawodził smętnie. — Transport jest ubezpieczony na 4 miliony dolarów i już w drugim dniu podróży jedna skrzynia pusta! Gdzie jest jej ładunek, gdzie?!

— Tu, — odparł Rafał, wskazując na siebie. — Ja tam siedziałem, ale w pozostałych pakach jest bardziej niebezpieczny ładunek. Melinit i dynamit! No, i maszyna piekielna. Zegar śmierci, panowie! Czy słyszycie, jak tyka?

Uciszyli się, lecz w tej samej chwili napadła Rafała czkawka.

— Nie wiedziałem, że „zegar śmierci” wydaje takie odgłosy, — zauważył zdziwiony pierwszy oficer. Ale kapitan był zatroskany.

— Co począć z tym fantem? — myślał głośno. W pustej skrzyni znaleziono kilka strzępów materji, które idealnie pasowały do dziur w ubraniu zagadkowego pasażera na gapę, więc było prawdą, że on tam siedział. Zgadzała się ilość skrzyń, szalenie wysoka suma ich ubezpieczenia, zgadzało się również i to, co ten mały dziennikarz mówił o wybuchu na pokładzie starego żaglowca w Antwerpii; ów pożar wywołała eksplozja maszyny piekielnej, której odłamki znaleziono, tak pisano w dziennikach... A skoro tak, to może wszystko bez wyjątku, co rzekomy baron naopowiadał jest prawdą? Zatem i to, że w tych skrzyniach znajdują się materiały wybuchowe! — Co począć, do stu tysięcy...

— Za ebburtę wy-tego... wyrzucić.

— Za burtę?! — Magazynier spojrział z przerażeniem na ofiarę czkawki. — Ładunek ubezpieczony na cztery miliony dolarów cisnąć w morze?! Panie kapitanie, pan chyba na to nie zezwoli!

— Oczywiście, że nie. Tego nam uczynić nie wolno.

— Tem bardziej nie wolno nam narażać życia tylu pasażerów, — wybałkał inżynier. — Trzeba znaleźć jakieś wyjście z tej sytuacji. Możeby otworzyć jedną z tych skrzyń?

— Mam eppp-pomysł.

Walcząc bohatercko z przeklętą czkawką, Rafał przedstawił kapitanowi swój „najnowszy” plan. Jeżeli kapitan nie chce tych skrzyń wyrzucić w morze, to niechże je poleci załadować na jaką starą szalupę i wraz z nią spuścić na wodę, poczem niech statek odsunie się na paręset metrów od tego czoła. Skoro nastąpi wybuch, statek ocaleje, a tylko owa szalupa pójdzie na dno, względnie rozleci się na kawałki.

— A jeśli wybuch wogóle nie nastąpi?!

— Wówczas... — inżynier wyręczył Rafała w odpowiedzi, — wówczas, szanowny kolego-sceptyku, wywindujecie skrzynie napowrót na okręt... Tak, panie kapitanie. Jest to naprawdę najlepsze wyjście.

— I ja tak sądzę.

— Ja również, — lekarz poparł obydwóch mechaników.

(Ciąg dalszy nastąpi).

MAREK ROMAŃSKI

101 przygód Konrada Wichury

Codziennie o dziesiątej.

Opowiadałem już nieraz o rzeczach, kiedy jako młody agent odbywałem praktykę w londyńskim Scotland Yardzie w charakterze inspektora.

Wówczas właśnie wielkie poruszenie w Londynie wywołała zbrodnia popełniona na osobistości bardzo znanej w kołach towarzyskich stolicy Anglii.

Okoliczności zbrodni przedstawiały się ogromnie tajemniczo.

Ciało zamordowanego znaleziono porzucone na bocznej drodze, na odległych peryferiach miasta, wśród zupełnego pustkowi. Niedaleko od miejsca zbrodni policja znalazła ślady kół jakiegoś samochodu. To było wszystko.

Mimo wszelkich wysiłków, rozwiązanie zagadki śmierci sir Lonsdala, pozostała tajemnicą i zdawało się już, że akta tej sprawy zostaną złożone do policyjnego archiwum z dopiskiem „sprawca niewykryty“.

Był jednak człowiek, który był świadkiem zbrodni. Dowiedzieliśmy się tego dopiero od niego i to znacznie później. Był to człowiek o bardzo burzliwej i bogatej przeszłości, który staczał się coraz niżej na dno upadku.

Daleki był on zupełnie od myśli powiadomienia policji o tem, kto był zbrodniarzem. Niezauważony przez mordercę zdołał zapamiętać numer jego samochodu i dojechał do niego do kłębka.

Tomasz Machamer był właśnie w domu o godzinie 10-tej wieczór, gdy zadzwonił dzwonek telefonu.

Machamer podniósł słuchawkę z widełek i naraz zbladł. Mówił ktoś, kto znał tajemnicę jego zbrodni. Tym kimś był właśnie człowiek, który na bocznej szosie zauważył numer jego samochodu.

Głos w telefonie oznajmił, że Tomasz Machamer winien dnia następnego złożyć w takim a takim wpłać, na ten a ten numer konta czekowego odpowiednio wysoką sumę... W przeciwnym razie...

Machamer nie miał innego wyjścia, jak tylko ulec żądaniom szantażysty... I odtąd telefon dzwonił codziennie, dzwonił ciągle o jednej godzinie. Codziennie o 10-tej wieczór, bo to była godzina zbrodni.

Za każdym razem w słuchawce odzywał się głos tego, który posiadał tajemnicę śmierci sir Lonsdala, za każdym razem głos ten groził i żądał pieniędzy.

Po kilku tygodniach Tomasz Machamer był ruiną człowieka. Codziennie, gdy zapadał zmrok, poczynał wpadać w nerwowe podniecenie, które potęgowało się w miarę, jak wskazówki zegara zbliżały się do godziny dziesiątej.

Nie miał siły wyłączyć telefonu, choć nie było przecież nic prostszego nad to. Obawiał się, lecz czekał zarazem na zew telefonicznego dzwonka, który przywołał mu na myśl popełnioną o tej godzinie zbrodni.

Nie wychodził wieczorami na miasto, nie wydal się z mieszkania, zaszyty w głębokim fotelu, jak dzikie zwierzę w głębokiej dzungli, czekał, ludzi się nadzieja, że może przecież pewnego dnia niewidzialny wróg zapomni o nim, że o dziesiątej wieczór telefon nie zadzwoni.

Ale telefon dzwonił codziennie i nie uchybiał ani o minutę, szantażysta bowiem wiedział, że w ten sposób ujarzmi Machamera i czyni z niego słabe, bezradne dziecko.

Aż pewnego wieczoru, gdy pełnił dyżur w jednym z komisariatów, do pokoju mego wszedł starszy, elegancki pan.

Zbliżył się do biurka, przy którym siedziałem. Był blady, oczy miał zapadłe.

— Jestem Tomasz Machamer! — rzekł. Ja zabiłem sir Lonsdala. Proszę mnie aresztować. Proszę skazać mnie na śmierć, byłbym już więcej nie słyszał tego dzwonka telefonu...

Dla Naszych Pań

Wszystko poto, aby przypodobać się mężczyźnie...

Artykuł dyskusyjny o niewolnicach mody.

Gotowość kobiety do znoszenia i zadawania sobie — choćby nawet wymaginowanych cierpień — jest imponująca i nieograniczona, zależnie od stopnia szerokości geograficznej epoki, klasy społecznej i stanu umysłowego.

W niektórych dzikich plemionach mężczyzna zwał na barki kobiety **wszystkie najcięższe prace**, zaprzęgał ją nawet miast wółu do pluga czy wozu, a ona, **heroiczna biedaczka, chcąc mu się podobać**, wybijała jeszcze sobie przednie zęby dla uzyskania ponętnej szpary w rozwarciu ust, pozostawiając za zębienie malowaną na czarno. Rozszerzała sobie też nozdrza w kształcie skrzydeł nietoperza, nadziewając je na drewnianą, wydłużoną szyję a la żyrafa, ścisnąc ją żelaznymi obęczkami, i spłaszczala czaszkę w kształt talerza, dźwigając na niej latami spore glazy.

ELEGANTKA RZYMSKA

wyskubywała sobie włosy, kąpała się w krwi byków i zjadała na surowo serca gołębie oraz polykała jęczyczki słowicze. Dama średniowiecza, chcąc uwieść mężczyźnię zapachem cnoty, **nie myła się całymi latami**

ml. Przedwojenne panie dla osiągnięcia wiotkiej kibici, która się gięła na kształt kwietnej łodygi, poddawały się torturom żelaznych pancerzy, gorsetów, rogówek i sznurków, potrafiły nosić na głowach ogrody, wiatraki i okryty, a stopy ścisnąć ciasnymi trzewiczkami.

DZISIEJSZA MĘKA ODCHUDZANIA

to kwestja długich tygodni i miesięcy, to klasztor z arcysurową regułą, to cierpienia Tantała i czyszciec na ziemi. Cierpienie to tem dotkliwsze, że musi się kryć w cieniu. Niepodobna się przecież przed nikim pochwalić, czemu zawdzięcza się swą wiotkość. Cierpi się w najcisłej tajemnicy, nosząc na skroniach niewidzialny wieńiec męczeństwa. Kobieta dzisiejsza nosi ten swój sekret, jak prababka jej nosiła wiosienicę pod jedwabną szatką. Nosi ją z uśmiechem na ustach.

RANNY SPACERER I GIMNASTYKA.

Wczesnym rankiem, gdy aleje zalewa nieraz jeszcze siwa mgła, tupią włobne kroczi, migają lakierowane pantofelki, pu-

szy się lipek na ramionach. Pani odbywa spacer odchudzający. Kwadrans, pół godziny, godzinę. Żadna inna sprawa nie wyciągnęłaby jej o tej porze z ciepłego łóżka. Ale jeśli chodzi o linję, pani nie zna kresu poświęceń. Idzie samotnie — niemiło by jej było spotkać o tej porze znajomych. Czasem wtajemnicza się przyjaciółkę, siostrę... Dysząc ciężko, zżajane ale nieugięte, wędrują niezamordowanie naprzód, by zgubić gram, dwa gramy!.. Na stoliku podręcznym pani, zamiast sensacyjnego romansu, leży — podręcznik gimnastyki. Obnażywszy pulchne kształty, zamyka się pani na klucz i próbuje wykonywać przepisowe ćwiczenia. Próbuje przysiadów, podskoków i opada nagle na „cztery pazurek!.. Uf! Ależ to trudne!

DJETA.

Wałkę o smukłą linję prowadzi pani od razu na kilku frontach. Ruch i gimnastyka, to tylko dwa odcinki. Najzawziętsza wałka toczy się **na froncie żołądka**. Szczęśliwe nasze matki i babki konsumowały z lubością kawkę ze śmietanką i maślanymi bułeczkami na śniadanie, zupy, mięsa i kremy na obiad i kolację. Dzisiejsza pani jada, a przynajmniej usiłuje jadać na śniadanie „grahamkę“ i herbatkę, na obiad troszkę jarzyn z płatkami mięsa, na kolację — jabłko lub nic.

KAPIELE I MASAŻE.

W każdym mieście istnieją domy, naporóż niczem nie różniące się od innych. Pani wchodzi do takiego domu, wpłaca 3, 5 lub 7 złotych i... wkracza śmiało w krag piekielny. Zanurza się w suchy żar, to znów w mokre obłoki pary, wdrapuje się na drabinę, u której szczytu jest najgoręcej. W wyższych regionach ucepione już są szeregi nieszczęsnych jej towarzyszek, które nagie, czerwone, ociekające strugami wody i potu ciała **poddają cierpliwie całymi godzinami torturze upału**. Z kolei wchodzi pani bohaterko do miejsca, gdzie sprawne, straszliwie mocne palce mężczyz będą każdą cząsteczkę jej ciała drapaniem, szczypaniem, szarpaniem, gnieceniem, walowaniem.

I to wszystko robi kobieta dla mężczyzny. Tylko dlatego, aby się przypodobać temu niejednokrotnie łysemu, bezzębnemu władcy świata... j. b.

Fantazyjki estetyczne,

które uzupełniają toaletę pięknej pani.

Specjalnością Paryża jest umiejętność wynajdywania szczegółów, uzupełniających toaletę, niekiedy drobnych i pozornie nie znaczących, a nadających jednak całości pewien „cachet“, powab i wdzięk. Mały bukiet kwiatów, umiejętnie wpięta kokarda, czy klamra, odmienny sposób związania szalika, tu i ówdzie jakaś wypustka rozjaśniająca ciemny kostjum... Wiosna bardziej od każdej innej pory roku sprzyja powstawaniu takich estetycznych fantazyjek i o nich dzisiaj pomówimy.

PTAKI.

Na sukniach wiosennych pojawiły się niespodziewanie ptaszki, a jest to tak ładne, że aż dziw, dlaczego dopiero teraz pomyślano o zdobieniu niemi ładnych i młodych osódek. Więc naprzykład do czarnej długiej sukni z jedwabnego jersey'u białe

mewa na ramieniu, albo też niewielki czarny ptaszek o rozpostartych skrzydłach. Na rękawie strojnego szlafrocza dwie niewielkie błękitne papuzki. Szlafroczek robiony z crepé-satin w tym samym tonie, większego i połyskliwego jak upierzenie ptaka.

KOLNIERZYKI I ŻABOTY.

Mnóstwo kretek, kołnierzyków, żabotów i plisowanych falban. Do kostjumu granatowego nosi się bluzę z białej piki, albo „mousseline“. Z pod rozpiętego zakłada wychyla się suta falbana plisowana, lub też duża kokarda z organdi oszyta valencienkami.

Skromna, ciemna suknia wełniana, podchodząca, jak chce tegoroczna moda, dość wysoko pod szyję, byłaby dość nietwarzowa, gdyby nie otaczająca wycięcie mała rieszka. Nawet wieczorne suknie ożywia się białym przybraniem. Prześlicznie wy-

gląda toaleta z czarnej crepy jedwabnej z dużą białą krezą, przypominającą kostjum Pierrota.

FANTAZYJNA BIZUTERIA.

W dziedzinie bizuterji fantazyjnej największe powodzenie mają klipsy. Eleganckie panie przyszły do przekonania, że ten rodzaj odpowiada najbardziej dzisiejszej modzie i pozwała na różne kombinacje. Ma tu tę wielką zaletę, że jest niedrogi i praktyczny. Można nim ozdobić zarówno kapelus, jak pasek, spiac suknię wieczorową u wycięcia, czy popołudniową na ramieniu. Są klipsy skromne, emaljowane, aż do bardzo strojnych z platyny i brylantów. Ale mamy teraz tak piękne imitacje, że tu nie trzeba się przerażać ceną, której nie wytrzymałyby skromne pasze budżety.

Rady praktyczne.

Jak sobie ułatwić „czarną robotę“ — zmywanie.

Jedną z najbardziej przykrych czynności w gospodarstwie domowym jest zmywanie. Określa się to zwykle jako „czarna robotę“.

Sprawa nie przedstawia się jednak tak ponuro, jeśli zważymy możliwość całego szeregu „ułatwień“. Zaczniemy od talerzy. Niemiła czynność zmywania w tłustej wodzie pełnej resztek stanie się o wiele sympatyczniejszą, jeśli przedtem zgarniemy wszystkie resztki **specjalną gumową łopateczką**, usuwającą doskonale nawet sos i tłuszcz. Gdyby zdarzyło się, że talerze wydzielają niemiłą woń po podanych na nich śladach lub rybce, zaradzimy i na to, plując naczynia przez czas dłuższy pod strumieniem bieżącej zimnej wody. Następnie, dla zupełnego zlikwidowania tego zapachu

przetrzemy gałgankiem z solą. Czasem wystarczy **tylko zmycie ciepłą wodą**. Tenże sam niemiły zapach z łyżeczek, noży i widelców usuwamy w podobny sposób. **Przetrzanie solą** oczyści również skutecznie i **łyżeczki brzydko zciemniałe od jaj**. W zakresie czyszczenia nakryć srebrnych i platerowanych najpraktyczniej jest przed oczyszczeniem, umyć je gałgankiem maczanym w wodzie z mydłem. Po tym zabiegu dopiero przecieramy **kretdą z spirytusem lub amoniaklem**. W ten sam sposób oczyścimy platerowaną tacę. Tace lakierowane (jeśli nie są zniszczone przez stawianie na nich gorących przedmiotów) myjemy, unikając silnego pocierania. Wystarczy zmycie zimną wodą, a następnie lekkie osuszenie.

Kwiaty — ślimaki — sandały.

MODA WPROWADZA INOWACJE.

Moda znów przywróciła do łaski kwiaty żywe. Paryż lansuje specjalne **klipsy z otworem, przez który przewleka się łodyżka kwiatów**. Wieczorowa suknia spięta bywa czarnobiałym, kryształowym klipsem, w którym umieszczone są np. dwa **wielkie białe, strzeplaste goździki**. Pendant stanowi clips — zameczek przy torebce, również z otworem na kwiaty.

Ale moda popiera nie tylko florę, lecz i faunę. **Zaszczytnie wyróżniony został ślimak**. Modny kolczyk — clips strasowy ma krętą linję skorupki ślimaczki. Najczęściej jednak widzi się uróżniane uszko pięknej pani z przyczepioną autentyczną **wspaniałą opalizującą muszelką o kształcie długiej spirali**. Taka sama muszla, tylko nieco większa — spina suknię pani.

Gdyby zaś pani wzgardziła ślimakiem?

Nie pozostaje nic innego jak przebicie ucha maleńką strzałą — mistrzynie a przemyślnie pomyślanym kolczykiem — klipsem. Taki grot Amora, który trafił kobietę w ucho.

Nie trzeba jednak przypuszczać, że tylko ucho interesuje wielkich dyktatorów Mody. Ach nie. Zwrócili również uwagę i na **nóżki pań**. I w tej trosce Worth wymyślił długie, sięgające do kolan **buciki, płaszczyki**, które mają chronić nóżki przed piaskiem. To na plaży. A bardzo niedawno, na wielkim, oficjalnym balu w pałacu Eliżejskim, pewna dama zjawiała się we wspaniałej toalecie z czarnego satyn i w **sandałach na bosych stopach**. Stopy były pod **hno piękne, wymanicurowane, upudrowane, uróżniane i upięsienione**, ale występ wywołał konsternację, jako że bale są bardzo uroczyste i etykietałne.

9-rano...
...więcej nie mam potrzeby się dziś pudrować!

Mężczyźni nie lubią, gdy kobieta ciągle pudruje nos. Ale wiele dziewcząt sądzi, że niema innego sposobu uniknięcia polysku i świecenia się skóry...

Wielki pożar nad granicą niemiecką.

W Rekowie spłonęło 29 gospodarstw rolnych. Działanie zbrodniarza. Z Chojnic donosi nasz korespondent: Po stronie niemieckiej, tuż nad granicą polsko-niemiecką, powstał pożar w miejscowości Rekowo, powiatu bytowskiego...

nadeszła pomoc, spłonęło doszczętnie 29 gospodarstw z całym dobytkiem. Dopiero sprządzona z Bytowa motopompa ochotniczej straży pożarnej, przy pomocy licznych okolicznych straży ogniowych, umiejscowiła rozszalały żywioł...

Szafy sklepowe

ozdobne, rzeźbione Ludwik XV, białe lakierowane z półkami, szufladami, konturami, odpowiednie dla perfumerji, sklepów galanteryjnych i piśmiennych, składów aptecznych, tanio na sprzedaż. Wiadomość: Warszawa, Złota 61, - Biuro Fabryki lub telefon 534-00.

ZGUBY

Dnia 29 marca, pozostawiono 8 pierścienie w toalecie cukierni, proszę znaleźć o zwrot do kasy cukierni Grey, Bydgoszcz, Gdańska za wynagrodzeniem. (6798)

Zgubiona legitymację osob. wyst. przez Dow. 5. p. lot. Lida unieważniam, wzgl. proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Z. Sereinetowa, Toruńska 75. (3760)

POLECENIA

Zrealizowanie patentów, własne biuro techniczne, modelarnia, odlewnia i obróbka metali. Bloch, Suiadeckich 30. Tel. 961. (4048)

Szalówki oddaje K. Suligowski, Gdańska 128. (6375)

Wózki dziecięce półdarmo. Długa 5. Reperacje - zamianny. (6772)

Belki kantówki sosnowe, zdrowe, jasne, 40 zł, kubik. Lipowa 6. „Rawa”. (6766)

MATRYMONIALNE

Panna jedynaczka, lat 21 z majątkiem, pragnie poślubić urzędnika na wyższym stanowisku. Panowie którym złożyła na szczęśliwym pożytku małżeńskim, zechcą nadesłać oferty do Dziennik Bydgoski pod „Ekspedjentka”. (6728)

AVISAN
ŚRODEK OCHRONNY PRZECIW CHOLERZE DROBNI

Bufetowa
obejmująca zarazem obsługę gości, z małą kasałą zaraz potrzebna. Zgłoszenia z fotografią
Hotel Continental Br. Grysczyński Międzychód - Warta.

PIENIADZE
Hipotekę 20.000 zł. na dobrem pewnym miejscu (kamienica) odstąpię za 15.000 gotówką byle zaraz. Oferty Dziennik Bydgoski Toruń „20.000”. (6225)

Skazanie działacza komunistycznego w Gnieźnie. Gniezno. Sąd okręgowy w Gnieźnie rozpatrywał dzisiaj sprawę niejakiego Seebruna, wybitnego działacza wyrotowego. wielokrotnie aresztowanego już przez policję lwowską, przemyską, warszawską i lubelską. Seebrun przybył z końcem stycznia do Gniezna, przywoząc ze sobą kilkaset tysięcy ulotek o treści rewolucyjnej, które zamierzał rozrzucić w mieście. Zamieszkał on u niejakiego Ziemiałkowskiego. Policja udaremniła jednak wystąpienia Zebruna i aresztowała go. Sąd skazał Zebruna na 4 lata więzienia, a Ziemiałkowskiego - na jeden rok.

PICADILLY BRAUN
słynni akrobaci-zonglerzy tylko do 15 kwietnia 1934 r. DANCING DO RANA

Agenta z kaucją na Gdynie
poszukuje Antoni Piliński, Bydgoszcz - Fabryka octu winnego, musztardy i konserw. (6788)

destylatora
z dłuższą praktyką. „Impregnacja” Bydgoszcz, Marsz. Focha 4.

Napisowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 cyfr - jedno słowo l, w, z, a - każde stanowi jedno słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

Drobne ogłoszenia
Większe ogłoszenia wśród drobnych 50% drożej jak w zwykłym dziale ogłoszeń.

Dla poszukujących posady 20% zniżki. Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 9. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia, ani do zwrotu pieniędzy.

SPRZEDAŻ

Kamienicę przy Gdańskiej stosowną rzeźnictwo, piekarnię, drogerję. Ogród, skład, mieszkanie wolne. Cena 40 000, wpłaty 30 000, okazynie sprzedam. Dziennik „35 000”. (6771)
Kolonjalkę sprzedam z ogrodem lub bez. Adres w filji Dziennika. (3742)
Kamienica 150% dochodu, wpłaty 20 tys. Kuligowski, Bydgoszcz Gdańska 33. (3733)
Dom 3 piętr., centrum, składami, dochód 18.000, cena 100.000, poleca Fajtanowski, Gdańska 19. (3753)
Duże lustro, biełziarka i kanapa na sprzedaż. Cieszkowskiego 6, II. p., drzwi na prawo. (6745)
Fryzjerskie (6775) urządzenie, aparaty, rower chłopięcy 8-14 lat, wózek dziecięcy 15 zł, lustra, taboreciki, maszynę do szycia tanio. Długa 5.

Kolonjalkę

sprzedam tanio, byle zaraz. Adres Dziennik. (3748)
Wózek (6768) biały skrzynkowy sprzedam. Graniczna 15, m. 8.
Samochód (6762) limuzynę „For 1” model 23, dobry stan, sprzedam. Inowrocław, Jacewska 12.
Wóz handlarski na resorach tanio na sprzedaż. Zbożowy Rynek 11. (6763)
Sprzedam natychmiast, bardzo tanio! kompletna urządzenie fabrykacji cukierków jak: „plastic stanca” z 6 par wkładkami, irysówkę z nożami, 2 stoły na gaz, walec na pojedyncze cukierki, maszyny i narzędzia w najlepszym stanie. Zgłosz. Dz. Bydg. Gdynia. (6764)
Sympialka brzozywa nowoczesna tanio. Stolarnia, Chwytwo 6. (6776)
Radioaparat skrzypce, gramofon, wionczycela tanio sprzedam „Dom Komisowy”, Gdańska 42. (6786)
KUPNA
Dom dochodowy większy kupię. Oferty „Gotówka” filja Dziennika. (3764)
Polowiec w dobrym stanie kupię. Oferty filja pod „Polowiec”. (3667)
Rower damski używany kupię. Oferty pod „Damski” do Dziennika Bydg. (6554)
POSADY WOLNE
Pensję miesięczną zapewniamy energicznym osobom. Informację udziela T-w Bankowy w Grodnie, ul. Hoowera 9. (4825)
Krawiec (6770) damski zaraz potrzebny. Grunwaldzka 65, skład.

Poszukuje

dzielnego czeladnika krawieckiego (Stückarbeiter). Sawiszewski, Wejherowo, Sw. Jacka 20. (6727)
Służąca znająca pracę w rolnictwie potrzebna. Restauracja Prady. (6748)
Potrzebna samodzielna pracowniczka długą praktyką do interesu. Zgłoszenia: Gdańska 67, m. 18, Murawski, godz. 10-14. (3741)
Kawiarke (3744) poszukuję do pomocy na niedziele - święta. Helena Mielnicka, Rynkowo.
Młynarka (6761) samotnego albo sumiennego robotnika z kaucją 1.000 zł poszukuję, stała posada. Oferty Dziennik Bydgoski Toruń „3567”.
Miode uczciwie dziewczę do pomocy, pomocy w składzie. Oferty „K. P.” filja Dziennika. (3772)
Potrzebny czeladnik piekarski. Prady 62. (6794)
Posługaczka młoda potrzebna. Kościuszki 4 - 6. (3754)

Piekarz

czeladnik poszukuje posady z kaucją, miejscowość obojętna. Oferty do Dziennika pod „101”. (6767)
Zawiadostwo domu lub portjerstwo poszukuje inteligentnej żony z powodu krytycznego położenia. Wiadomość pod „Nadzieja” do filji Dziennika. 3745
DZIERŻAWY
Skład dwa pokoje od 1 maja do wydzierżawienia. Sniadeckich 3. (3701)
Nowy Rynek 6, garaż od 1. V. do wynajęcia. (3755)
Wydzierżawie warsztat. Bocianowo 29/4. (3737)
Skład ewentl. z mieszkaniem zaraz do wynajęcia. Dworcowa 57. (6777)
Skład (6773) wynajmę tanio. Długa 5.

Pokój

Wiatrakowa 15-2. (3730)
Pokój ładny, frontowy. Pomorska 52 - 1. (3749)
Pokój (6778) frontowy. Kwiatowa 9-5.
Mały umeblowany pokój z niekrepującym wejściem dla pana do wynajęcia. Pomorska 14, m. 1. (6757)
Pokój umeblowany, ładny, niekrepujący, jednej lub 2 osobom, małżeństwu bezdzietnemu wynajmę Kordeckiego 33 - 2 przy Placu Poznańskim. (6712)
Pokój umeblowany 1-2 osobom do wynajęcia. Długa 22, mieszk. 1. (6751)
Umeblowany wygody, fortepian. Sienkiewiczza 10-8. (3762)
Pokoik tanio, wszelkie wygody. balkon. Paderewskiego 18 - 8. (3749)
Ładny (3751) pokój. Gdańska 62, 1.

MIESZKANIA WOLNE W BYDGOSZCZY

Cena w tej rubryce 1 wiersz 50 gr.
1 pokojowe: kuch. 1.5. Kraszewskiego 16
kuchn. Promenada 28 port. Kuligowski, Gdańska 33.
kuchn. Fredry 2, m. 1.
2-3 pokojowe: kuchnia. Sniadeckich 13.
3 pokojowe: kuchnia. Senatorska 67.
5 pokojowe: Kuligowski, Gdańska 33.
Pokój z kuchnią do wynajęcia. Jachece, Średnia 56. (3738)
Mieszkanko umeblowany pokój, kuchnia gazowa, elektryczność. Czyszn pótrocny. Krasieńskiego 4, m. 4. (3757)
Pokój Długa 49, II. (6749)
Pokój osobne wejście. Plac Piastowski 17-7. (3739)

Suterena

3 ubikacje, elektryczność, gaz. Wiadomość Krasieńskiego 4, m. 4. (3756)
Nowy Rynek 6, 2 pokoje, kuchnia, współzad od 1. VI. do wynajęcia. (3736)
Dwa trzy pokoje puste, używalność kuchni. Krasieńskiego 4, m. 4. (3758)
2 pokoje z kuchnią za rocznym czynszem wynajmę. Adres wskaże Dziennik. (6758)
2 pokojowe słoneczne mieszkanie do wynajęcia. Grunwaldzka 43. (3746)
3 pokoje wygodami zaraz wynajmę. Zgłosz. „M. 65” filja Dziennika. (3750)
Mieszkanie dla członków do wynajęcia w dniu 18 kwietnia b. r., o godzinie 17-tej w lokalu Spółdzielni. Towarzystwo Mieszkaniowe. (6781)
5-cio pokojowa willa na Bielawkach do wynajęcia. Toruńska 55. (3763)
6 pokoi słoneczne Petersona 12, wskaże portjerka. (3657)
6 pokoi komfort., odremontowane, słoneczne, do wydzierżawienia od 1. maja. Kwiatowa 6, m. 3. (3761)

FIGLARZ BABA.

Illustration of a woman and a man for a 'FIGLARZ BABA' advertisement.
- Przepraszam, że zawolałam straż pożarną. Ale zanudzałam się na śmierć.

Zefiryn Rzymkowski

Pierwszy Prezes Rady Giełdy Zbożowo-Towarowej w Bydgoszczy

zmarł nagle dnia 11 kwietnia 1934 r., przeżywszy lat 54.

Nagła śmierć Senjora kupiectwa zbożowego, długoletniego Prezesa Sekcji Zbożowców, Radcy Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni, Prezesa Komitetu Organizacyjnego Giełdy i Pierwszego Prezesa Rady Giełdowej, cieszącego się wśród całego społeczeństwa ogólnym szacunkiem i poważaniem, stanowi bolesną stratę dla Giełdy i życia gospodarczego.

Szlachetny i nieskazitelny charakter ś. p. Zmarłego oraz wysoka życzliwość koleżeńska pozostaną świetnym wzorem. Wdzięczną pamięć o Nim zachowamy na zawsze.

**Rada i Dyrekcja
Giełdy Zbożowo-Towarowej w Bydgoszczy.**

6783)

Dnia 11 kwietnia br. zmarł Prezes Rady Nadzorczej naszej Spółki ś. p.

Zefiryn Rzymkowski

Prezes Giełdy Zbożowej w Bydgoszczy, Radca Izby Przemysłowo-Handlowej.

W Zmarłym straciliśmy świątłego doradcę, a społeczeństwo człowieka prawego charakteru i nieskazitelnych zasad. Cześć Jego pamięci.

**Rada Nadzorcza i Zarząd
Sp. Akc. „ZAP“ Zakłady Przemysłowe w Bydgoszczy.**

6756)

W dniu 11 kwietnia 1934 r. rozstał się nagle z tym światem

ś. p.

Zefiryn Rzymkowski

kupiec zbożowy

**Prezes Rady Giełdy Zbożowo - Towarowej w Bydgoszczy
Radca Izby Przemysłowo - Handlowej w Gdyni.**

Zmarły był człowiekiem o kryształowym charakterze i wzorem cnót obywatelskich. Dzięki swym wielkim zaletom osobistym zjednywał sobie szacunek wszystkich, którzy się z Nim stykali, a miłość i przywiązanie swych współpracowników. Pamięć o swym przeznacnym szefie zachowają w wdzięcznej pamięci

**Współpracownicy
firmy Zefiryn Rzymkowski, „Ziemiopłody“.**

Pogrzeb odbędzie się w sobotę dn. 14 bm. o godz. 11-tej. (6788

ś. p.

Zefiryn Rzymkowski

Prezes Rady Nadzorczej Browaru Bydgoskiego

Sp. z o. o.

zmarł nagle i nieoczekiwanie dnia 11 kwietnia 1934 r.

W ś. p. Zmarłym straciliśmy długoletniego prezesa i życzliwego doradcę. Pamięć o nim pozostanie wśród nas zawsze żywą, a o zasługach Jego dla instytucji naszej z wdzięcznością wspominać będziemy.

R. i p.

**Zarząd i Rada Nadzorcza
Browaru Bydgoskiego**

Sp. z o. o.

6759)

W środę, dnia 11 kwietnia br. rozstał się z tym światem nagle najszczęśliwy nasz kolega

ś. p.

Zefiryn Rzymkowski

**Prezes Giełdy Zbożowo - Towarowej w Bydgoszczy
Prezes Sekcji Zbożowców
Radca Izby Przemysłowo - Handlowej**

którego pamięć zawsze drogą w sercach naszych pozostanie.

**Grono Kolegów
Kupców Zbożowych.**

Bydgoszcz, dnia 12 kwietnia 1934 r.

6779)

W środę, dnia 11 kwietnia 1934 zmarł nagle ś. p.

Zefiryn Rzymkowski

**długoletni i gorliwy członek Towarzystwa Kupców
oraz zasłużony b. członek Zarządu Związku
Towarzystw Kupieckich.**

W ś. p. Zmarłym utraciliśmy wielce czynnego i drogiego kolegę. Cześć Jego pamięci!

6785)

**Towarzystwo Kupców
Tow. zap. w Bydgoszczy.**

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 14 bm. o godzinie 11-tej.

PROSZEK z „KOGUTKIEM“
(MIGRENO-NERVONIN)
USUWA NADUPORCZYWSZY
BÓL GŁOWY
MIGRENE, NEURALGJE,
BÓLE ZĘBÓW
GRYPE, PRZEZIĘBIENIA,
BÓLE ARTRETYCZNE,
STAWOWE, KOSTNE, I T. P.
PROSZEK TE WYRABIAMY I W POSTACI
TABLETEK.
ZADAJCIE ORYGINALNYCH PROSZEKÓW
z „KOGUTKIEM“

KLEPSYDRY

wykonuje szybko i tanio
Drukarnia Bydgoska.
Bydgoszcz, Poznańska 12

Sprzedam dobrze zaprowadzony

skład rowerów

i części z kompl. warsztatem w powiatowym mieście w ulicy głównej. Zgłoszenia proszę kierować do Dz. Bydg. pod „Skład rowerów“.

6718)

Dentysta Edmund Konarzewski

Bydgoszcz, ul. Św. Trójcy 30, I p.

(naprzeciw ogrodu Pałzera)

6636)

przyjmuje pacjentów od godz. 9.

Pamiętajcie o bezrobotnych!